

TECHNICKÁ UNIVERZITA
V LIBERCI

FAKULTA TEXTILNÍ

Bakalářská práce

Technická univerzita v Liberci
Fakulta textilní

Katedra hodnocení textilií

Studijní program: B3107

Textilní marketing

Vazby a vzory tkanin
Weaves and patterns of fabrics

Jana Křenová

KHT – 507

Vedoucí práce bakalářské práce: Ing. Hana Pařilová

Konzultant bakalářské práce: Ing. Jana Holubová

Rozsah práce

Počet stran: 32

Počet obrázků: 30

Počet tabulek: 1

Počet příloh: 3

Zadání BC

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace uvedených pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v Univerzitní knihovně TUL.

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu pouze se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

Beru na vědomí, že si svou bakalářskou práci mohu vyzvednout v Univerzitní knihovně TUL po uplynutí pěti let po obhajobě.

V Liberci, dne 14. května 2007

.....

Podpis

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucí a konzultantce bakalářské práce Ing. Haně Pařilové a Ing. Janě Holubové za jejich cenné rady, připomínky a vedení mé práce. Dále děkuji všem, kteří mi poskytli cenné informace a rady při vypracování mé bakalářské práce.

Současně bych ráda poděkovala všem, kteří mně během celého studia podporovali.

Abstrakt

Cílem této práce je zpracování kapitoly textilního zbožíznalství pojednávající o vazbách a vzorech tkanin do e-learningové podoby, která je určena pro studenty kombinované formy studia oboru Textilní marketing.

V první části je zpracována problematika kombinované formy studia, role studujících a tutora a předávání informací mezi nimi. Tato část dále obsahuje popis studijních materiálů a význam internetu ve vzdělávání. Druhá část je věnována textilnímu zbožíznalství a kapitolám vazby a vzory tkanin. Třetí část náleží e-learningu a způsobu tvorby ve výukovém prostředí Moodle.

Abstract

The aim of this work is the elaboration of the chapter from the subject Knowledge of textile goods about weaves and patterns of fabrics to e-learning, which is intended for the students of the combined studies of Textile marketing.

In the first part there are worked up problems of combined studies, role of students, role of tutor and information presentation between them. The second part is attended to the Knowledge of textile goods and the chapters about weaves and patterns of fabrics. The third part is about e-learning and the way of making new learning course in the tutorial background of Moodle.

Obsah

Úvod.....	9
1. Teoretická část	10
1.1. Definice kombinované formy studia.....	10
1.2. Role tutora v kombinované formě studia.....	10
1.3. Role studujícího v kombinované formě studia	11
1.4. Předávání informací mezi studujícím a učitelem.....	12
1.4.1. Aktivizační výukové metody tutora	12
1.5. Studijní materiály pro kombinovanou formu studia	13
1.5.1. Studijní texty	13
1.5.1.1. Motivace ke studiu	14
1.5.1.2. Zajišťování aktivity studujících	15
1.5.1.3. Zpětná vazba	16
1.5.2. Informativní texty	16
1.6. Role internetu ve vzdělávání.....	16
2. Textilní zbožíznalství.....	17
2.1. Vazby tkanin	18
2.1.1. Plátňová vazba (P)	19
2.1.2. Odvozeniny plátňové vazby.....	19
2.1.3. Tkaniny tkané v plátňové vazbě.....	20
2.1.4. Keprová vazba (K).....	20
2.1.5. Odvozeniny keprové vazby.....	21
2.1.6. Tkaniny tkané v keprové vazbě	21
2.1.7. Atlasová vazba (A).....	22
2.1.8. Odvozeniny atlasové vazby	23
2.1.9. Tkaniny tkané v atlasové vazbě	23
2.1.10. Komponované vazby.....	24
2.1.11. Speciální vazby	24
2.2. Vzory tkanin	25
2.2.1. Vzorování tkanin.....	26
3. Výukové prostředí e-learningu	27
3.1. E-learning.....	27
3.1.1. Studijní opory pro e-learning	27

3.1.2.	Budoucnost e-learningu na vysokých školách	28
3.2.	Výukové prostředí Moodle	29
3.3.	Úvodní stránka	29
3.4.	Přihlášení učitele a studujících	30
3.4.1.	Jak se přihlásit?	32
3.5.	Kurzy	33
3.5.1.	Před vytvořením nového kurzu.....	33
3.5.2.	Tvorba kurzu a základní orientace v něm	33
3.5.3.	Nastavení kurzu.....	34
3.5.4.	Režim úprav	36
3.5.4.1.	Význam ikon používaných v režimu úprav	36
3.5.4.2.	Přidání činností	38
3.5.4.3.	Přidání studijního materiálu	39
3.5.5.	Řízení kurzu	40
4.	Závěr	41

Úvod

Vzdělávání je jedna z největších předností každého z nás. Člověk se během svého života stále učí a získává nové poznatky o konkrétních tématech. Avšak jak se mění požadavky doby a zrychluje se životní styl, tak ubývá čas na vzdělání.

Jedním z možných řešení by mohla být tzv. forma kombinovaného studia s využitím multimediální výuky pomocí sítě internet. Jedná se o vzdělávání, kdy studující nemusí fyzicky navštěvovat školu.

E-learning je moderní vzdělávací technologie zejména pro vysoké a střední školy. Tato výuka směřuje především k individuálním možnostem studujících a umožňuje jim efektivní využívání času, kdy si každý studující sám volí v jakou dobu bude studovat a kolik času bude vzdělávání věnovat. Může si také učivo kdykoliv zopakovat a ověřit si svoje znalosti prostřednictvím testů. Důležitá je zde také elektronická komunikace studujících s tutori, která je zajištěna např. pomocí diskusního fóra, chatů, apod. Nevýhodou však je, že studující musí mít přístup k potřebnému počítačovému vybavení s připojením do sítě internet.

Tato práce je zaměřena na zpracování kapitoly textilního zbožíznalství o vazbách a vzorech tkanin v e-learningové podobě. Jejím hlavním cílem je vytvoření takového studijního materiálu, který usnadní studium studujícím v kombinované formě studia.

Práce přibližuje problematiku kombinované formy studia, role studujících a tutora a komunikaci mezi nimi. Zabývá se také aktivizačními výukovými metodami tutora, studijními materiály a významem internetu ve vzdělávání.

Dále je práce věnována textilnímu zbožíznalství, které je důležité zejména pro obchodování s textilními surovinami a textilními výrobky. Zaměřuje se především na tkaniny. Pro obchodování s tkaninami je důležitá orientace mezi nimi a jejich identifikace. Proto je nutné naučit se rozpoznat vazby tkanin a jejich názvy vzorů, které jsou často ovlivněny obchodem. Závěrem se tato práce zaměřuje na e-learning, na seznámení s výukovým prostředím Moodle a popisuje základní orientaci v kurzu tohoto programu.

1. Teoretická část

1.1. Definice kombinované formy studia

Kombinovaná forma studia je kombinace prezenční a distanční formy studia. Je určena především studentům, kteří mají omezené podmínky pro prezenční studium, avšak cíle, profil absolventa a učební plán zůstávají stejné.

Kombinované studium se uskutečňuje v prostorách fakulty za občasné přítomnosti studenta a částečně využívá prvků distančního studia a e-learningu, zejména:

- a) samostatného studia za pomoci studijních opor¹,
- b) vypracovávání písemných prací (korespondenčních dávek),
- c) setkání s učiteli fakulty na tutoriálech, soustředění, výcvikových seminářích, apod.,
- d) elektronické komunikaci s učiteli fakulty prostřednictvím internetu (virtuální univerzita). [1]

1.2. Role tutora v kombinované formě studia

Kombinovaná forma studia je více založena na samostudiu. Nemění se při ní pouze obsah a náplň role studenta, ale také pedagog se musí přizpůsobit odlišnému způsobu výuky. Role tutora (učitele) se zde více posouvá do role studentova rádce a pomocníka.

Tutor pomáhá studentům zvládnout nástrahy samostudia a v případě, jakýchkoliv problémů mu podá pomocnou ruku. Neměl by zapomínat, že je často pro studenty jediným pojítkem se vzdělávací institucí. Jedním z hlavních úkolů tutora je přesvědčit studenty, aby se nestyděli a nebáli komunikovat s ním a se svými kolegy studenty. Aby se obraceli na svého tutora v případě, že látce nerozumí, nechápou ji, potřebují poradit, vysvětlit ji a ujasnit si některé věci. Proto je potřeba, aby tutor splňoval určitou charakteristiku, byl:

- komunikativní,
- trpělivý,

---

¹ Studijní opora – studijní materiály, literatura a další pomůcky.

- schopný empatie²,
- pečlivý,
- zodpovědný.

Cílem e-learningu je poskytnout vzdělání všem, kteří o něj mají zájem a úkolem tutora je snažit se přimět studující, aby úspěšně dostudovali, ne však je vylučovat při neplnění povinností ze studia.

Role tutora v kombinované formě studia je náročná hlavně na čas a jeho zorganizování, protože studenti mohou studovat prakticky kdykoliv a podle svých časových možností by jim měl být maximálně k dispozici. Což znamená, že by měl mít vyčleněn dostatek času na komunikaci se studenty (např. pomocí diskusního fóra, e-mailů, chatů, apod.) a poskytnutí zpětné vazby. [2, 3]

1.3. Role studujícího v kombinované formě studia

Jak již bylo řečeno v předchozím textu, kombinovaná forma studia je více založena na samostudiu. Studující pracují v obtížných podmínkách a jsou mnohem více izolováni od kolegů spolustudentů i od pedagogů. Kromě studia jsou zaměstnání a mají rodiny, proto potřebují k úspěšnému studiu vysokou úroveň motivace a disciplinovaný přístup ke studiu.

Malý kontakt studenta s okolím může způsobit jeho nejistotu, pochybnosti o znalostech, které mohou postupem času narůstat, některou látku učiva nemusí správně pochopit, aj. Toto pak bývají hlavní důvody studujících pro předčasné ukončení jejich studia. Proto je nutný kontakt mezi studujícím a tutorem.

Pro studium pomocí e-learningu je však ještě nutné vhodné vybavení (nebo přístup k němu) a dostatečné dovednosti v práci s počítačem, internetem a znalost výukového prostředí.

Výhodou však je, že student může studovat kdy chce, vybere si čas a především psychické rozpoložení, které mu nejvíce vyhovuje. Tímto se zvyšuje efektivnost studia, protože student je v tu chvíli koncentrovaný a má zájem a chuť si doplnit znalosti. Soustředění studujících při studiu se dále popisuje v příloze č. 2.

Další výhodou pro studující je, že mohou studovat prakticky kdekoliv, kde mají potřebné vybavení, např. doma, na dovolené, aj.

---

² Empatie - vcítění do prožitků druhého.

Výhodou je i možnost přizpůsobit studium zájemcům s různou úrovní vstupních znalostí, které se na konci studia zase sjednotí tak, že mají všichni absolventi stejné vědomosti. [2, 3]

1.4. Předávání informací mezi studujícím a učitelem

Předávání informací mezi lidmi je „definice“ komunikace. Komunikace se provádí buď:

- **ústní formou (verbální komunikace)** – např. v podobě tutoriálů, výcvikových seminářů, aj.,
- **písemnou formou** – např. úlohy, testy, e-maily, aj.,
- **neverbální komunikací** – např. mimika, chování očí, směr a délka pohledů, aj.

Komunikaci mezi studujícím a učitelem je důležité navázat již od začátku studia. Proto je potřeba, aby pedagog navázal od počátku s každým studujícím dialog³, např. pomocí komunikace v reálném čase (chatu) a zajistil navázání zpětné vazby (viz kapitola 1.5.1.3.).

1.4.1. Aktivizační výukové metody tutora

Pro studenty kombinované formy studia jsou důležité také tzv. aktivizační výukové metody tutora, do kterých patří tzv. tří fázový model učení, kam řadíme:

- **evokaci – vybavení představy** – studující si uvědomí, co sami znají nebo co si myslí, že vědí o předloženém tématu. Vytvářejí si otázky, na které neznají odpověď a snaží se jí najít,
- **uvědomění** – konfrontace⁴ názoru, který měl studující na dané téma s nově získanými informacemi,
- **reflexe**⁵ – studující si vytvářejí pod vlivem nových informací na téma svůj nový vlastní názor.

Při použití tohoto modelu by měli studující kriticky myslet, ne však negovat, aktivně pracovat s informacemi, respektovat odlišné názory, komunikovat a kooperovat. [4]

---

³ Dialog - rozhovor mezi dvěma nebo více osobami.

⁴ Konfrontace – porovnání, srovnání.

⁵ Reflexe - přemýšlení, úvaha, rozjímání.

1.5. Studijní materiály pro kombinovanou formu studia

Studijní materiály jsou všechny studijní a informační zdroje, které se vztahují ke kombinované formě studia a usnadňují studium.

Studijním materiálem mohou být:

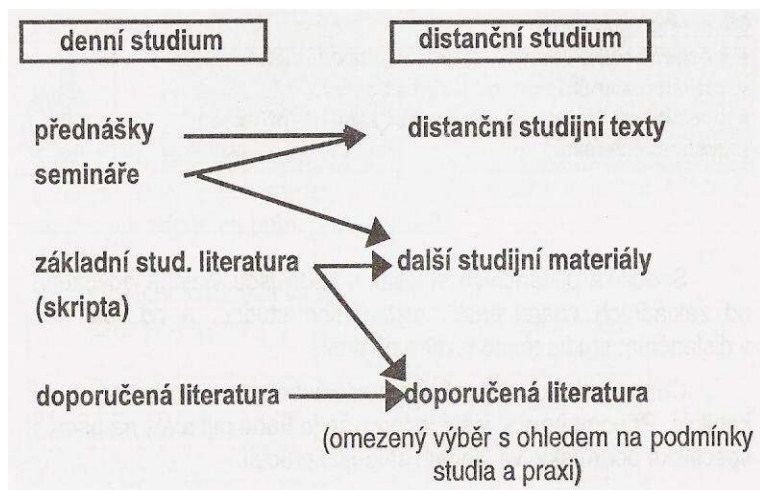
- **texty**, jejímž hlavním úkolem je nahradit velkou část prezenční výuky,
- **audiokazety**, které se nejvíce používají při výuce cizích jazyků, v ostatních oborech spíše pro zpestření nebo ilustraci,
- **videokazety**, bývají používány kde je potřeba, aby si studující danou situaci (látku) uměl představit, např. tam, kde jsou složité funkční či prostorové závislosti nebo pro ilustraci praktického využití studovaných jevů a živé případové studie, apod.,
- **osobní počítače**, patří k modernímu vzdělávání. Pomocí připojení k internetu a vhodného multimediálního výukového softwaru lze komunikovat mezi studujícím a tutorem a věnovat se pečlivěji studiu. Použití multimediální výuky však vyžaduje přiměřenou vybavenost studujících, aj.

V našem kurzu textilního zbožíznalství využíváme především studijní texty a osobní počítače. [3]

1.5.1. Studijní texty

I přes rychlý vývoj moderní vzdělávací technologie jsou studijní texty stále stěžejním materiálem všech forem studia a ostatní materiály jsou považovány spíše za vítané pomocníky ke studiu.

Úlohu studijních textů v distančním a v denním studiu lze znázornit pomocí následujícího obrázku č. 1. [3]

Obr. č. 1: Úloha studijních textů v distančním a v denním studiu. [3]

Základní studijní text pro podporu kombinované formy studia nenahrazuje studijní prostředky prezenční formy studia. Měl být:

- jasný,
- stručný,
- přehledný,
- upraven do požadované formy.

Ve formě studijního textu je hlavní důraz kladen především:

- na mezery mezi řádky, oddělení nadpisů, záhlaví a zápatí,
- užití různých druhů písma a velikosti písma,
- podtržené, zvýrazněné a zarámované části učiva,
- různé obrázky a znaky, které označují důležité části textu,
- umístění, realizaci ilustrací, schémat, tabulek, grafů, přehledů, aj.

Důležitá je také motivace studujících ke studiu, zajišťování jejich aktivity pomocí otázek a úkolů a střídání ji s pokyny odpočinku, protože většina studujících potřebuje při studiu podporu. Vždy však musíme zajistit zpětnou vazbu, která je důležitá jak pro studujícího, tak pro pedagoga. [5]

1.5.1.1. Motivace ke studiu

Protože kombinované studium vyžaduje velké množství samostatnosti a zodpovědnosti je nezbytná ke studiu a pro jeho dokončení velká motivace.

Jestli-že něco člověk dělá rád a baví ho to, zpravidla se mu daná činnost podaří a dosáhne dobrého výsledku. Ne jinak je tomu i u studia, proto i úspěšnost v učení je závislá především na motivaci studujícího.

Prvním krokem k motivaci je odpovědět si na dvě hlavní otázky:

- Co chceme?
- Proč to chceme?

Vytyčíme si tak náš cíl, ke kterému se budeme snažit najít cestu. Dřív než začneme, musíme si vsugerovat, že tohoto cíle chceme přes všechny překážky, které se nám postaví do cesty, dosáhnout. Nikdy se ho však nesmíme vzdát, abychom si dokázali, že je možné si každý skrytý cíl splnit. Tímto jsme si utvořili jakousi motivaci k dosažení cílu, např. dosažení vyšší sociální prestiže nebo vyššího příjmu.

Motivace je tedy velmi důležitá i ve studiu. Záleží ale na každém studujícím, jestli si ji vytvoří a pomůže mu přes nástrahy učení či bude studovat spíše mechanicky.

Někdy se můžeme také setkat s negativní motivací, které je nutno se co nejdříve zbavit. Existují:

- **negativní emoce** - můžeme nabýt dojmu, že jsou naše cíle neopodstatněné a utlumujeme svoji motivaci,
- **negativní motivace přicházející z venku** – např. výstražné tresty nebo napomenutí typu: „Když nenapíšeš prověrku, budeš mít zakázaný internet.“.

Žádná negativní motivace však nevede k lepším výsledkům, jen ke strachu před trestem. Opačný vliv má ovšem motivování odměnou. Zde přicházíme k velmi důležité motivaci a to, že nic nepovzbuzuje víc než úspěch. [6]

1.5.1.2. Zajišťování aktivity studujících

Zajišťování aktivity studujících je při studiu kombinované formy studia náročnější než u prezenční formy. Aktivitu totiž zajišťují především texty, nejčastěji však otázky, na které student určitým způsobem reaguje.

Používají se:

- **„řečnické otázky“** – nevyžadujeme na ně odpověď, upozorňují na některá místa v textu,
- **otázky, u nichž není vyžadována odpověď** – odpověď lze najít v textu, studující si odpověď pouze promyslí,
- **autokorektivní cvičení** – vyžadujeme písemnou odpověď. [3]

Otázky se také dělí podle typu odpovědi:

- **variantní** – studující si vybírá jednu nebo více správných variant,
- **tvořené** – studující musí danou odpověď sám vytvořit,
- **speciální** – kombinuje předcházející dva typy.

Tyto otázky se pak mohou vyskytnout nejen v textu, ale také v testu, kde si s jejich pomocí učitel ověřuje znalosti studujících. V kapitole vazby tkanin a vzory tkanin je použito pouze autokorektivních cvičení v podobě testů s variantními otázkami.

Mezi další aktivity studujících se řadí pedagogem zadané úkoly, nejčastěji v podobě semestrálních prací na různá témata. [5]

1.5.1.3. Zpětná vazba

Zajištění zpětné vazby je jeden z nejdůležitějších prvků pro úspěšnost takového studia. Učitel poskytuje informace o správnosti svého vzdělávacího působení a s její pomocí také zjistí, jak dané látce studující porozuměli a může se přizpůsobit jejich vědomostem. Pro studujícího je zpětná vazba zase „kontrolou“, že pochopil učivo. Potřebuje vědět, zda si vybral správnou rychlost a styl učení a v případě, že se objeví jakékoliv problémy s nepochopením učiva potřebuje mít možnost se zeptat vyučujícího a ujistit se, že dosahuje přiměřených výsledků.

Zpětná vazba pomáhá předcházet případným nedorozuměním, např. Dojde-li ke špatnému pochopení výkladu, většinou to učitel rychle zjistí a vzniklé problémy včas odstraní. [2, 3]

1.5.2. Informativní texty

Informativní texty, které bývají také nazývány jako „Průvodci studiem“ jsou druhým typem textů v kombinované formě studia, jejímž hlavním úkolem je seznámit studenty s formálními náležitostmi daného studia, mezi které patří:

- cíle předmětu,
- osnova předmětu a její rozdělení do jednotlivých kapitol,
- podmínky absolvování předmětu,
- povinná a doporučená literatura, apod.

Tyto náležitosti by měli být vždy stejné, aby nedocházelo k tomu, že každý studující bude mít jiné informace a vypracovávají se ke každému předmětu zvlášť. [5]

1.6. Role internetu ve vzdělávání

Rychlý rozvoj internetu v dnešní době umožňuje poskytovat vzdělávání na dálku přes internet. Každý kdo o to bude stát, si může přes internet vyhledat instituci poskytující vzdělávání přes internet, která mu bude vyhovovat, což má především vliv na vyšší formu specializovaného vzdělávání.

Vzdělávání přes internet má celou řadu výhod, mezi které se řadí to, že studující nemusí docházet na výuku do budovy vzdělávací instituce a může se vzdělávat prakticky všude, kde je k dispozici internet. Každý studující může postupovat svým tempem a výuky se mohou zúčastnit i ti studenti, kteří by při klasické výuce normálnímu tempu nestačili.

Glenn Russel popsal systémy distanční výuky pomocí dvou základních modelů znázorněných na obrázku č. 2. V praxi se však většinou jeví jako nejlepší řešení kombinace obou těchto modelů.

Nezávislé (asynchronní)	Synchronní
<i>Práce není plánovaná. Studenti mají přístup k výukovým materiálům, kdy chtějí. Nepoužívá se žádná online komunikace jako chat nebo videokonference, pouze e-mail. Aktivita se většinou odbývá prostřednictvím Webu. Tento model se nazývá též asynchronní, protože činnost není žádným způsobem časově koordinována. Přímá komunikace a interaktivita je značně omezena.</i>	<i>Během práce jsou organizována pravidelná setkání studentů a učitelů. Používá se chat i videokonference. Je nutná spolupráce a komunikace v předem dohodnutém čase. Tato metoda umožňuje bližší seznámení všech účastníků, ale je obtížně realizovatelná, zvláště jsou-li účastníci z různých časových pásem.</i>

Obr. č. 2: Dva základní modely systémů distanční výuky. [7]

Pomocí systémů dlouhodobého řízení práce studujících na internetu lze uskutečnit výklad, kde můžeme využít i např. hypertextových odkazů na webové stránky, apod. Tyto systémy obsahují také nástroje na přípravu testů, komunikaci, aj.

Nesmíme ale také zapomenout na nevýhody, které přináší studium přes internet. Tato výuka nemůže nikdy plně nahradit skutečný kontakt mezi studujícími a pedagogem.

Výuka přes internet se v současné době stále více rozšiřuje a provozuje se především na vysokých školách a to hlavně proto, aby se odbourala povinnost fyzické přítomnosti při výuce. Najdou se i studující, kterým tento způsob výuky více vyhovuje a dokáží se zde prosadit lépe než v běžné třídě. [7]

2. Textilní zbožíznalství

Předmět Textilní zbožíznalství, jak už název napovídá, seznamuje studující se všemi textilními vláknennými surovinami, přízemi, nitěmi, tkaninami, pleteninami, netkanými textiliemi, bytovými textiliemi, galanterií a krajkami.

Tato práce je zaměřena na tkaniny, jejich vazby a vzory. Výroba tkanin je díky vláknenným surovinám, přízím, nitím a vazbám značně široká. Již oddělování je nutné tkaniny pro obchodování rozlišovat pomocí nejrůznějších názvů. A to ať už se jedná pouze o tkaniny podléhající dočasně společenskému fenoménu módy, které se užívají pouze v krátkém období, či o typický vzhled a vlastnosti tkaniny u které se mění pouze barevné seskupení. Pomocí těchto typických názvů se pak tkaniny identifikují a naznačuje se také jejich charakter a vlastnosti.

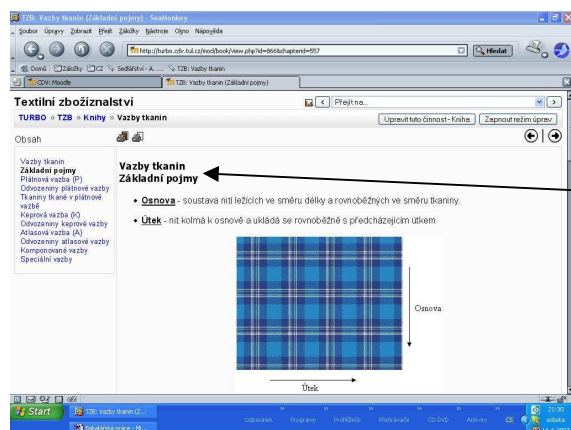
V našich zemích se obchodovalo s tkaninami ještě zcela nedávno, proto jsou tímto obchodem ovlivněny některé názvy tkanin. Názvy vzorů, které jsou počesťovány a komoleny, pocházejí ze spousty jazyků. Podle názvu vzoru bývá pojmenován také typ tkaniny, bez ohledu na to, z jakého materiálu byl vyroben. [8]

2.1. Vazby tkanin

Prohlíží-li se tkanina podrobněji nebo se pozoruje proti světlu, naleznou se na ní dvě soustavy nití. Podélná soustava nití je nazývána osnova a příčná útek. Provázáním těchto dvou soustav vzniká tkanina a způsobu jejich provázání se říká vazba tkaniny. Pomocí vazby vznikají požadované rozmanité vzory, vzhled i některé vlastnosti tkaniny, podle kterých se rozpoznávají jednotlivé typy tkanin. Vazba má vliv na pružnost, pevnost, omak, splývavost, strukturu, tepelnou izolaci, celkový vzhled textile a další vlastnosti tkanin. Rozlišují se tři základní vazby tkanin:

- plátňová vazba,
- keprová vazba,
- atlasová vazba.

Mezi základní pojmy vazeb patří: osnova, útek, vazba tkaniny, vazný bod, osnovní vazný bod, útkový vazný bod, střída vazby, střída vzoru a dostava. [8] Bližší vysvětlení těchto pojmů lze nalézt v e-learningovém prostředí programu Moodle. [14]

Základní pojmy vazeb
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 3: Základní pojmy vazeb v e-learningovém prostředí.

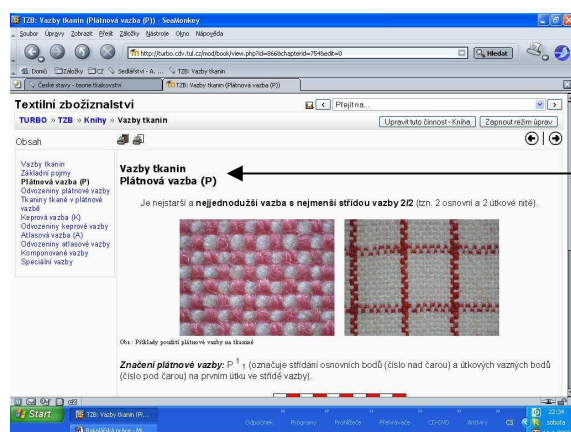
2.1.1. Plátňová vazba (P)

Plátňová vazba je nejstarší⁶, nejpoužívanější, nejpevnější a nejjednodušší vazba, která se v tkalcovství vyskytuje. Vytváří nejhustší provázání pravidelným střídáním osnovních a útkových nití, avšak hustota provázání může být různá. Má nejmenší střidu vazby 2/2, tzn. dvě nitě osnovní na dvě nitě útkové.

Značí se: $P \frac{1}{1}$, přičemž číslo nad čarou označuje střídání osnovních vazných bodů a číslo pod čarou střídání útkových vazných bodů na prvním útku zakresleném ve střídě vazby.

Zajímavost: Tkaniny tkané v plátňové vazbě:

- z lněných přízí se dříve označovaly jako plátna,
- v bavlnářském průmyslu jsou to: molina, mušelíny a karbony,
- ve vlnářství z mykané příže jsou to sukna,
- v hedvábnictví jsou to tafty. [8, 9]

Podkapitola plátňová vazba
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 4: Podkapitola plátňová vazba v e-learningovém prostředí.

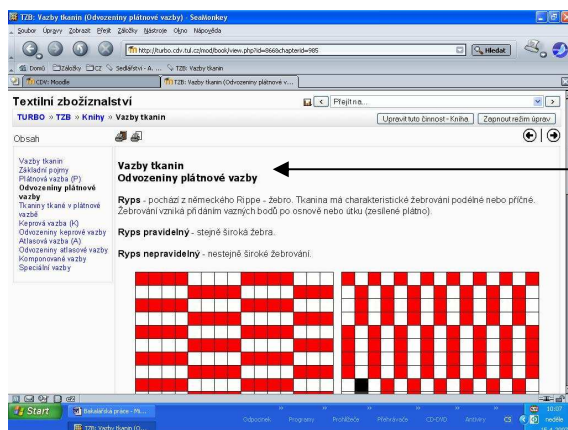
2.1.2. Odvozeniny plátňové vazby

Odvozeniny plátňové vazby vznikají ze základní plátňové vazby a tkanině dodávají odlišný vzhled i strukturu. Tyto vazby se vytvářejí přidáním vazných bodů na více osnovních či útkových nití (ryps) nebo současně v obou směrech (panama).

Do odvozenin plátňové vazby patří:

- ryps - ryps pravidelný (podélný, příčný), ryps nepravidelný (podélný, příčný), ryps šikmý, ryps zpáteční,
- panama - pravidelná (dvounitná), nepravidelná, vzorovaná. [8, 11]

⁶ Plátňová vazba byla objevena v pozůstatcích z doby neolitu, kde již byla někdy doplňována o složitě tkané okraje. [10]

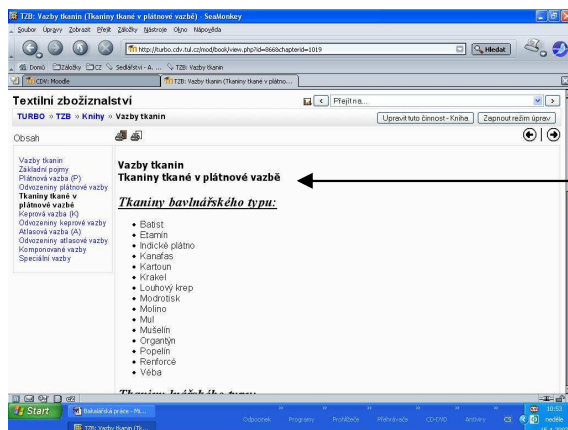

Obr. č. 5: Odkozeniny plátnové vazby v e-learningovém prostředí.

2.1.3. Tkaniny tkané v plátnové vazbě

Některé tkaniny jsou tkané v plátnové vazbě a můžeme je rozdělit na:

- tkaniny bavlnářského typu, např. batist, etamín, indické plátno, aj.,
- tkaniny lnářského typu, např. košilovina, lovecké plátno, plachtovina, aj.,
- tkaniny vlnářského typu, např. donegal, etamín, indické plátno, aj.
- tkaniny hedvábnického typu, např. buklé, buret, dupion, aj. [8]

Obr. č. 6: Tkaniny tkané v plátnové vazbě v e-learningovém prostředí.

2.1.4. Keprová vazba (K)

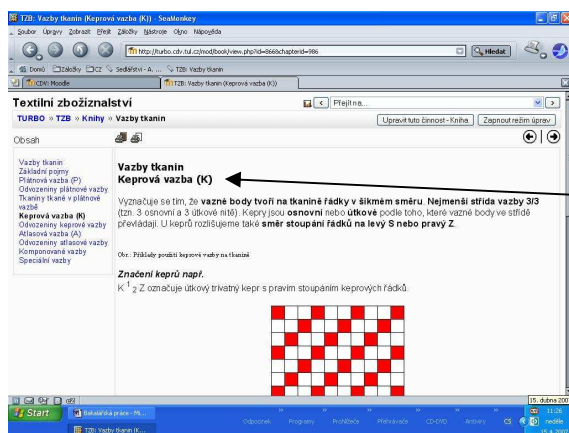
Keprová vazba je charakteristická tím, že vazné body tvoří na tkanině řádky v šikmém směru, kde se rozlišuje směr stoupání řádků. Pravý se označuje písmenem „Z“ a levý směr písmenem „S“. Nejmenší střídou keprové vazby je 3/3, tzn. 3 osnovní nitě a 3 útkové nitě. Podle toho, zda ve střídě převládají osnovní vazné body nebo útkové vazné body rozlišujeme kepry osnovní a útkové.

Značí se např.:

- $K \frac{1}{2} Z$ (útkový třívaný kepr s pravým stoupáním řádků),

- $K \frac{2}{1} S$ (osnovní třívaný kepr s levým stoupáním řádků).

Keprovou vazbou je tkán: laskas a kašmírová vazba. [8]

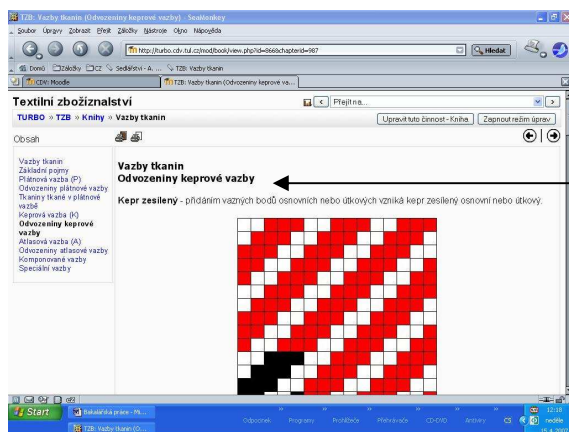
Podkapitola keprová vazba
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 7: Podkapitola keprová vazba v e-learningovém prostředí.

2.1.5. Odvozeniny keprové vazby

Ze základních keprů vznikají odvozené keprové vazby, např. přidáním dalších osnovních nebo útkových vazných bodů, řádků, apod. Do odvozenin keprové vazby řadíme: kepr zesílený, kepr zesílený obouličný, kepr lomený, kepr hrotový, kepr křížový, kepr víceřádkový, kepr vícestupňový.

Mezi další odvozené kepry patří: stínový kepr, klikatý kepr, křížový kepr s efekty, přerušovaný kepr, vlnitý kepr, přísazovaný kepr, složený nebo vkládaný kepr. Tyto vazby však nemají větší význam pro určování typu tkaniny. [8, 11]

Odvozeniny keprové vazby
v e-learningovém prostředí.

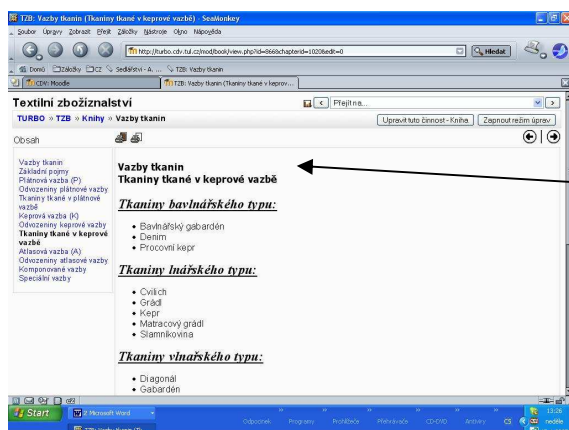
Obr. č. 8: Odvozeniny keprové vazby v e-learningovém prostředí.

2.1.6. Tkaniny tkané v keprové vazbě

Některé tkaniny jsou tkané v keprové vazbě a můžeme je rozdělit na:

- tkaniny bavlnářského typu, např. bavlnářský gabardén, pracovní kepr, denim,
- tkaniny lnářského typu, např. cvilich, grádl, kepr, aj.,

- tkaniny vlnářského typu, např. diagonál, gabardén, gabarding, aj.,
- tkaniny hedvábnického typu, např. gabardén, serž, tvil. [8]

Tkaniny tkané v keprové vazbě
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 9: Tkaniny tkané v keprové vazbě v e-learningovém prostředí.

2.1.7. Atlasová vazba (A)

Tkanina vytvořená pomocí atlasové vazby má hladký povrch s nevýrazným šikmým řádkováním různých úhlů, které se liší podle použitého postupového čísla. Nejmenší střída atlasové vazby je 5/5 (3), tzn. 5 osnovních nití a 5 útkových nití. Za zlomkem v závorce je uvedeno tzv. postupové číslo, které udává na kolikáté další osnovní nitě je na dalším útku osnovní nebo útkový vazný bod. Atlasy rozdělujeme podle počtu převládajících vazných bodů na:

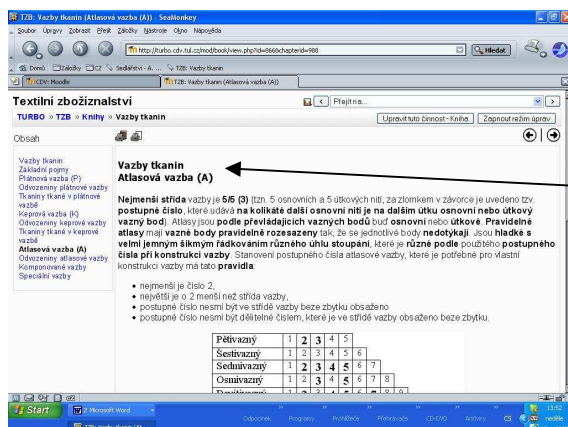
- osnovní,
- útkové.

Vazné body pravidelných atlasů jsou pravidelně rozsazeny tak, aby se nedotýkaly. Postupové číslo, které je důležité pro konstrukci vazby se sestavuje podle těchto pravidel:

- nejmenší postupové číslo je 2,
- největší postupové číslo je o 2 menší než střída atlasové vazby,
- postupové číslo musí být menší než počet nití ve střídě,
- postupové číslo nesmí mít společného dělitele s počtem nití ve střídě.

Atlasová vazba se značí: A $\frac{1}{4}$ (3) (pětivazný útkový atlas, který byl zkonstruován pomocí postupového čísla 3). [8]

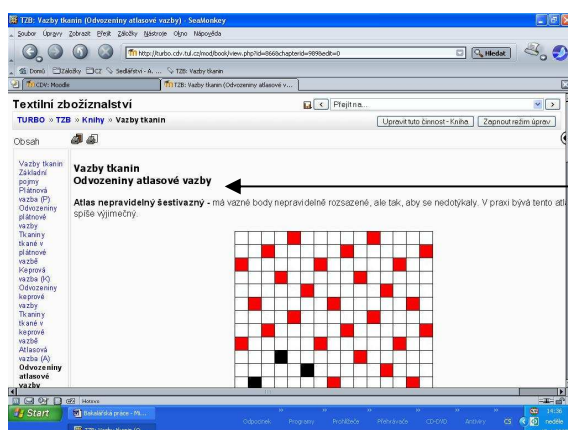
Podkapitola atlasová vazba
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 10: Podkapitola atlasová vazba v e-learningovém prostředí.

2.1.8. Odvozeniny atlasové vazby

Ze základní atlasové vazby vznikají odvozené vazby a to přidáním osnovních nebo útkových vazných bodů či sestavením jiné atlasové vazby podle určitých zásad.

Do odvozených atlasových vazeb patří: atlas nepravidelný šestivazný, atlas zesílený, atlas přísazovaný, adriová vazba, atlas smíšený, stínový atlas. [8, 11]

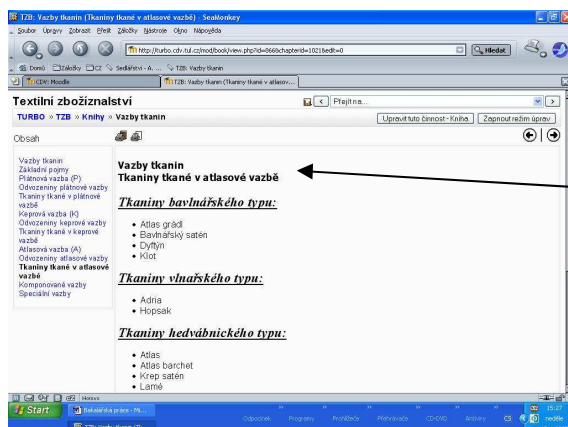
Odvozeniny atlasové vazby
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 11: Odvozeniny atlasové vazby v e-learningovém prostředí.

2.1.9. Tkaniny tkané v atlasové vazbě

Některé tkaniny jsou tkané v atlasové vazbě a můžeme je rozdělit na:

- tkaniny bavlnářského typu, např. atlas grádl, bavlnářský satén, klot, aj.,
- tkaniny vlnářského typu, např., adria, hopsak,
- tkaniny hedvábnického typu, např. atlas, atlas barchet, krep satén, aj. [8]

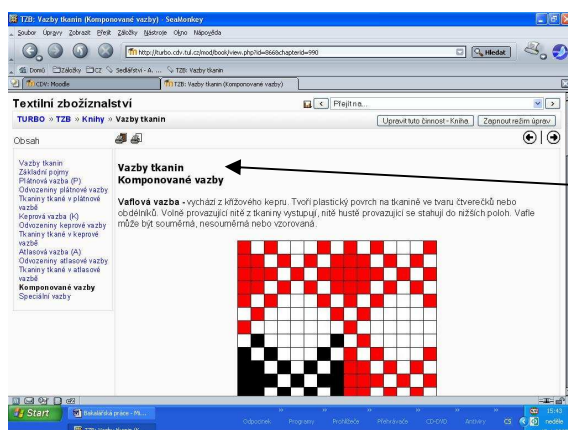

Tkaniny tkané v atlasové vazbě
v e-learningovém prostředí.

Obr. č. 12: Tkaniny tkané v atlasové vazbě v e-learningovém prostředí.

2.1.10. Komponované vazby

Komponované vazby jsou vazby, které nelze zařadit do žádné z základních ani odvozených vazeb a dávají tkanině odlišný vzhled a jiné vzorování. Do této skupiny se zařazují tyto vazby: vaflová vazba, kanavová vazba, krepová vazba, rajé, smyšlená vazba, vazby stehové (piké), zdrhovaná tkanina, štruková vazba, vazby víceútkové a víceosnovní, vazby tkanin spojovaných (dubly), vazby žakárové. [8, 11]

Podkapitola komponované vazby
v e-learningovém prostředí.

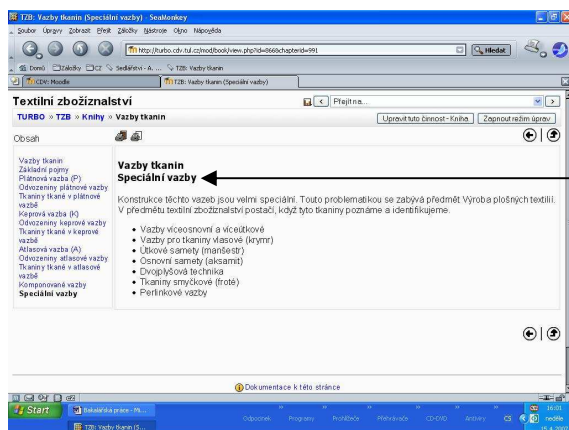
Obr. č. 13: Podkapitola komponované vazby v e-learningovém prostředí.

2.1.11. Speciální vazby

Speciální vazby se tkají na speciálních stavech a zabývá se jimi především výroba plošných textilií. Pro předmět textilní zbožíznalství stačí, když studující tkaniny s těmito vazbami poznají a identifikují je.

Do speciálních vazeb patří: vazby víceosnovní víceútkové, vazby pro tkaniny vlasové (krymr), útkové samety (manšestr), osnovní samety (aksamit), dvojplyšová technika, tkaniny smyčkové (froté), perlinkové vazby. [8]

Podkapitola speciální vazby
v e-learningovém prostředí.

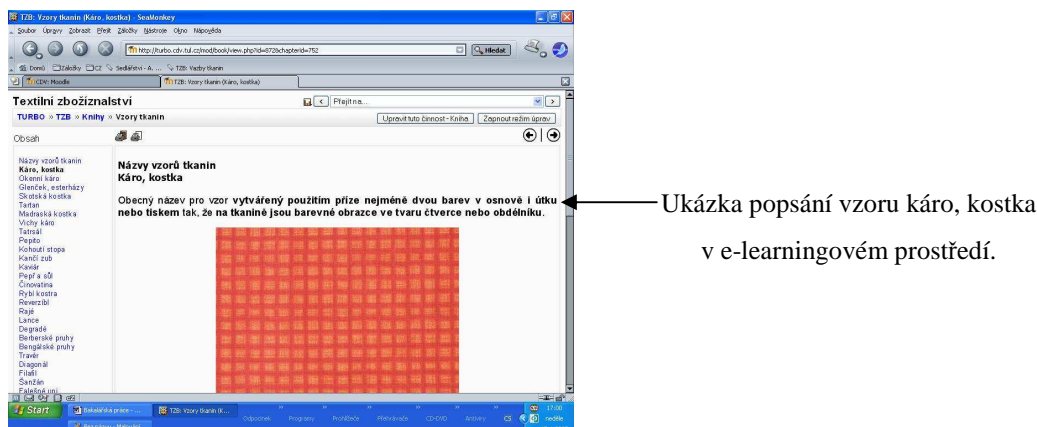
Obr. č. 14: Podkapitola speciální vazby v e-learningovém prostředí.

Kapitola vazby tkanin z pohledu zbožíznalství je podrobněji zpracována v e-learningové podobě, kde je k ní k dispozici nejen kniha Vazby tkanin, ale také slovník a kontrolní testy pro studenty. [14]

2.2. Vzory tkanin

Tkaniny na první pohled zaujmou svým vzorem. Vzor tkaniny je kresebný výraz sloužící jako ozdobný prvek. Podle vzoru často také nazýváme typ tkaniny bez ohledu na to, z jakého materiálu byl vyroben. Vzor se může vytvářet barevným snováním a házením, tiskem nebo jinou výrobní technologií a vyjadřuje např. proužek, kresbu s abstraktním motivem, aj.

Některé tkaniny dostaly název podle použitého vzoru a platí pro všechny druhy tkanin. Do této skupiny řadíme tyto názvy vzorů tkanin: káro, kostka; okenní káro; glenček, esterházy; tartan; skotská kostka; madraská kostka; vichy káro; činovatina; tatsál; pepito; kohoutí stopa; kančí zub; kaviár; pepř a sůl; rybí kostra; reverzíbl; rajé; lance; degradé; berberské pruhy; bengálské pruhy; travér; diagonál; filafil; šanzán; multikolor; šiné; ombré; fasoné; medailon; broše; bordúra; patchwork (pačvók); eternalový vzor; falešné uni; kašmírový vzor; žakárový vzor a kompozé. [8]

Obr. č. 15: Ukázka popsání vzoru káro, kostka v e-learningovém prostředí.

2.2.1. Vzorování tkanin

Vzorování tkanin se může docílit několika způsoby:

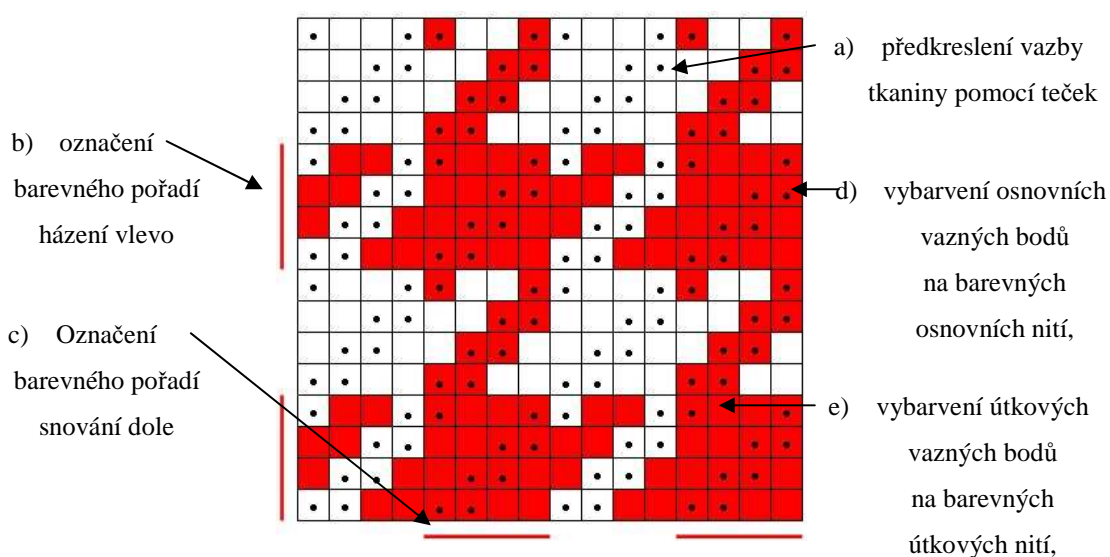
- **použitou vazbou (vazebné vzorování)** – tzv. žakárské a listové tkaniny, žakárské tkaniny se tkají na žakárových strojích a listové tkaniny na listových strojích,
- **barvou (barevné vzorování)** – hladké, pestře snované, pestře házené, pestře tkané, kombinované tkaniny, melanže, potisky.

Pro textilní zbožíznalství je důležitý především vliv barevného snování a házení na vzor tkaniny. Barevné snování a házení je kombinace různobarevných nití v osnově a různobarevných útků, která vytváří tkaninu. Tímto způsobem vznikají tkaniny pestře snované, s různobarevnými nitěmi v osnově a jednobarevným útkem, pestře házené, s jednobarevnou osnovou a různobarevnými útky, pestře tkané, s různobarevnými osnovními i útkovými nitěmi a kombinované, s osnovními nitěmi v jedné barvě a útkovými v barvě odlišné. [15]

Postup zakreslení barevného snování a házení u vzoru tkanin:

- a) předkreslení vazby tkaniny pomocí teček,
- b) označení barevného pořadí házení vlevo,
- c) označení barevného pořadí snování dole,
- d) vybarvení osnovních vazných bodů (vytečkované body) na barevných osnovních nití,
- e) vybarvení útkových vazných bodů (nevytečkované body) na barevných útkových nití.

Příklad zakreslení barevného snování a házení vzoru kohoutí stopa, ve vazbě cirkas a střídání nití v poměru 4:4:

Obr. č. 16: Zakreslení barevného snování a házení vzoru kohoutí stopa

Barevným házením a snováním lze také zakreslovat např. vzory: pepito, rajé, kančí zub, aj. Kapitola vzory tkanin a barevné vzorování je z pohledu textilního zbožíznalství podrobně popsána v e-learningovém prostředí Moodle, kde se nachází kniha Vzory tkanin, která je také doplněna o slovník a kontrolní testy pro studenty. [14]

3. Výukové prostředí e-learningu

3.1. E-learning

Zakladatelem e-learningového průmyslu v USA je Elliot Misie, který objasňuje pojem e-learning jako nástroj, který využívá síťové technologie k vytváření, distribuci, výběru, administraci a neustálé aktualizaci vzdělávacích materiálů.

E-learning patří k moderním multimediálním vzdělávacím technologiím, který za pomoci internetu slouží ke zkvalitnění vzdělávání. [5]

3.1.1. Studijní opory pro e-learning

V e-learningu jsou některé studijní texty složené z prostého textu doplněného o obrázky či grafy, jiné využívají multimediálních prvků. Jedním z nich je i tzv. hypertext, jde o slovo nebo skupinu slov, která jsou zpravidla zvýrazněná a kde je elektronicky propojen text s jinou stránkou nebo dokumentem, které pomáhá ke správnému pochopení učiva.

Studijní opory je nutné převést do e-learningové podoby. K tomu můžeme použít některý z následujících modelů:

- **základní:** jde o jednoduché převedení textů bez úprav do zveřejnitelné podoby na webových stránkách nebo jiné zvolené cestě směřující ke studujícím. Vytvoří se jednoduchá prezentace s obsahem, ve které se mohou použít obrázky, tabulky či grafy,
- **základní – distanční:** ve spolupráci s autorem se text upraví do požadované formy pro texty distanční výuky, rozčlení se do modulů, lekcí, kapitol či obrazovek. Na úpravu textu se nepoužívají žádné animace ani interaktivní prvky⁷,
- **rozšířený:** obsahuje prvky základní a plně grafické nabídky, doporučuje se pro prezentace s pokročilejším grafickým zpracováním,
- **plně grafický:** součástí jsou obrázky a animace, které jsou výraznou studijní složkou v učebních oporách,
- **plně interaktivní:** jde o velmi kvalitní prezentaci studijní opory, která obsahuje obrázky, animace a interaktivní prvky, různé úrovně interakce⁸.

E-learningové opory musí také splňovat:

- **jednotný strukturovaný obsah**, který by měl být doplněn o aktivitu studujících a jejich zpětnou vazbu,
- **grafické ztvárnění**,
- **kompatibilitu**, aby se daly použít ve většině internetových prohlížečů,
- **dodržovat e-learningové standardy** (SCOM). [5]

3.1.2. Budoucnost e-learningu na vysokých školách

Budoucnost e-learningu na vysokých školách ve všech detailech nelze předvídat. Příští generace bude provázet na cestě životem technologie, internet a vzdělávání, proto bude potřeba přijmout spoustu opatření. V první řadě je nutné zavést do škol potřebné vybavení. Dalším problémem je vzdělávání učitelů a úprava osnov pro e-learningovou výuku.

---

⁷ Interaktivní prvky – prvky, které umožňují vzájemnou komunikaci, tj. přímý vstup do činnosti programu.

⁸ Interakce – vzájemné působení dvou nebo více činitelů.

Toto vzdělávání má svou kladnou i zápornou stránku. V brzké době, kdy bude mít každý přístup k počítači i k internetu bude e-learning fenoménem 21. století, ke kterému bude mít přístup každý, kdo bude mít zájem o vzdělávání. [5, 7]

3.2. Výukové prostředí Moodle

„Moodle [čti můdl] je softwarový balíček pro tvorbu výukových systémů a elektronických kurzů na internetu. Jedná se o neustále se vyvíjející projekt, navržený na základě sociálně konstruktivistického přístupu k vzdělávání.“ [12]

Moodle je výukový program, který je poskytován školám zdarma a může být proto volně používán, rozšiřován a modifikován, avšak nesmí být upravován ani odstraňovány původní údaje o licenci ani autorská práva.

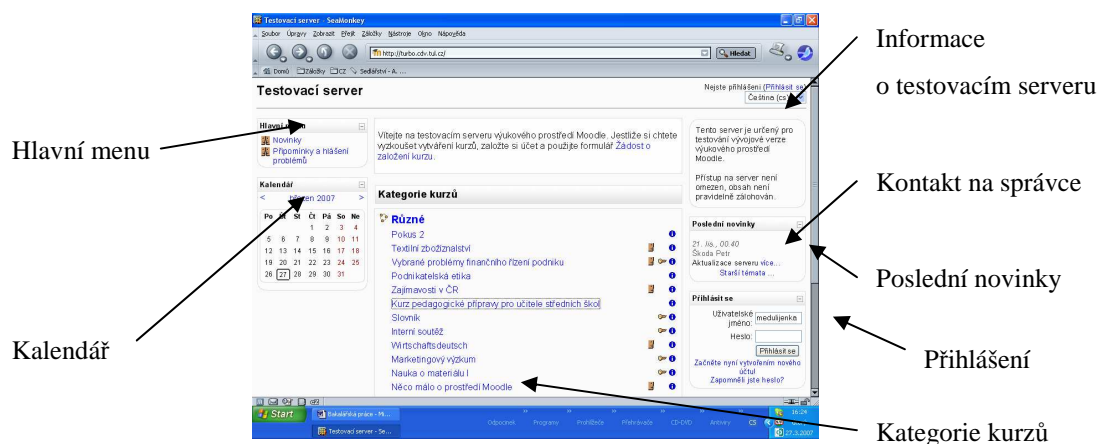
Data předmětu (kurzu) jsou uložena v relační databázi na internetu. Mezi základní úkoly tohoto výukového programu patří:

- zaznamenávání účastníků,
- vytváření a spravování obsahu pomocí studijních materiálů, přednášek, testů, slovníků, dotazníků atd.),
- vytváření on-line výukového prostředí,
- zajištění komunikačního prostředí mezi tutorem a studujícími a studujícími mezi sebou (diskusní fóra, chat),
- vyhodnocování a sledování výsledků studujících.

Na testovacím serveru tohoto výukového programu, si může tutor po založení účtu a vyplnění formuláře vyzkoušet vytváření kurzu a také komunikaci se studujícími. [16]

3.3. Úvodní stránka

Úvodní stránku testovacího serveru aplikace Moodle tvoří na levé straně hlavní menu a kalendář, na straně pravé pak poslední novinky a přihlášení. Ve střední části jsou vypsány dostupné kategorie kurzů. Toto nastavení lze upravovat podle obsahu a zaměření stránek. Najdeme zde také kontakt na správce systému a informace o testovacím serveru.

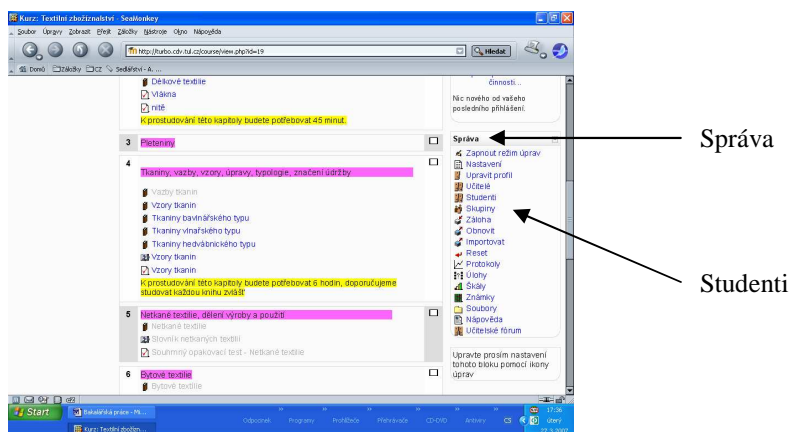

Obr. č. 17: Úvodní stránka testovacího serveru.

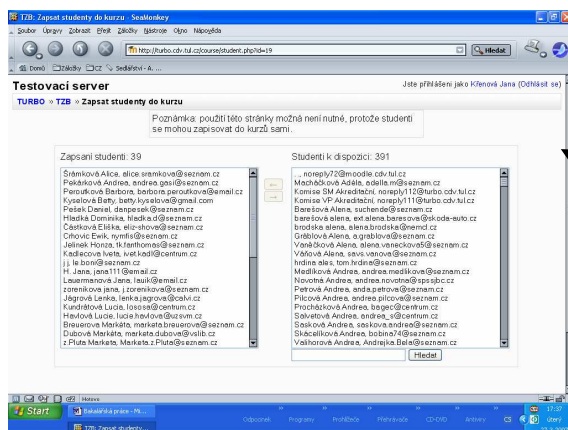
3.4. Přihlášení učitele a studujících

Každý uživatel pracující s programem Moodle musí mít své uživatelské jméno a heslo. Tato aplikace má databázi uživatelů, kde jsou již předem určeny role studentů a učitelů, což omezuje přístup k informacím studentům, kterým není kurz určen a učiteli dává možnost si nastavit jaké podklady chce aby studující viděli.

Správce systému vytvoří a nastaví kurz, vymezí role učitele, který však může být současně i studentem jiného kurzu. Studenti se mohou zapisovat do kurzu tak, že učitel může své studenty zapisovat do kurzu ručně, popřípadě je odepisovat. Tato možnost se nalezne ve správě kurzu v sekci Správa, když se klikne na odkaz Studenti.

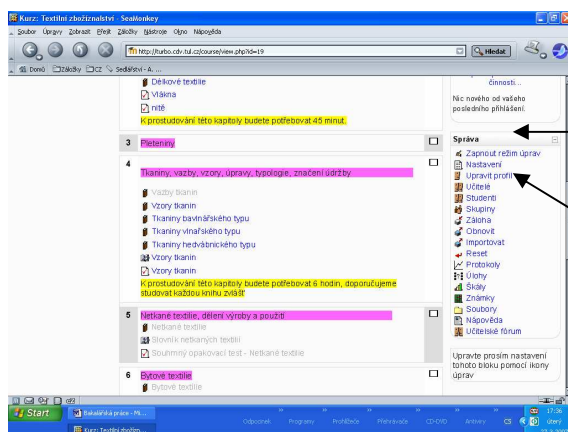
Obr. č. 18: Ukázka sekce Správa a odkazu Studenti.

Zápis studujících do kurzu učitelem - ručně

Obr. č. 19: Ruční zápis studujících do kurzu učitelem.

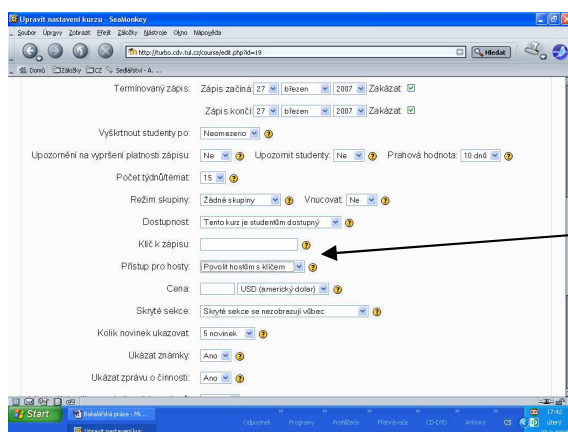
Dále pak si učitel může před začátkem celé výuky může nastavit ve správě svého kurzu v sekci Správa, kliknutím na odkaz Nastavení klíč k zápisu, Studenti se pak při prvním přihlášení musí autorizovat nejen uživatelským jménem a heslem, ale také klíčem.

Správa

Nastavení

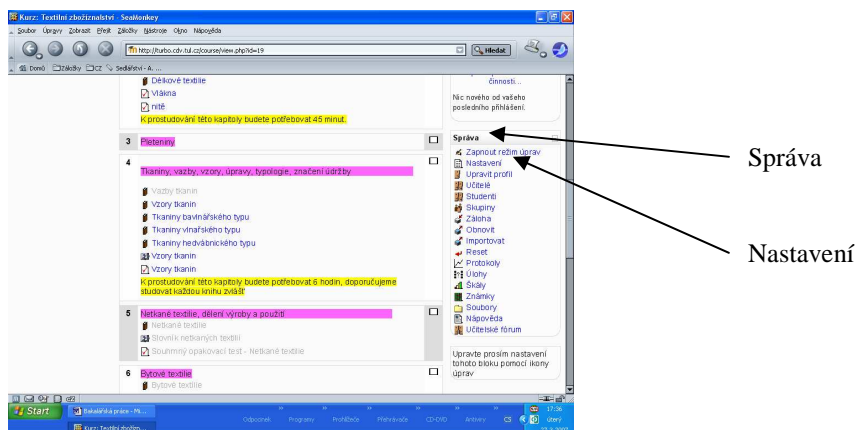
Obr. č. 20: Ukázka sekce Správa a odkazu Nastavení.

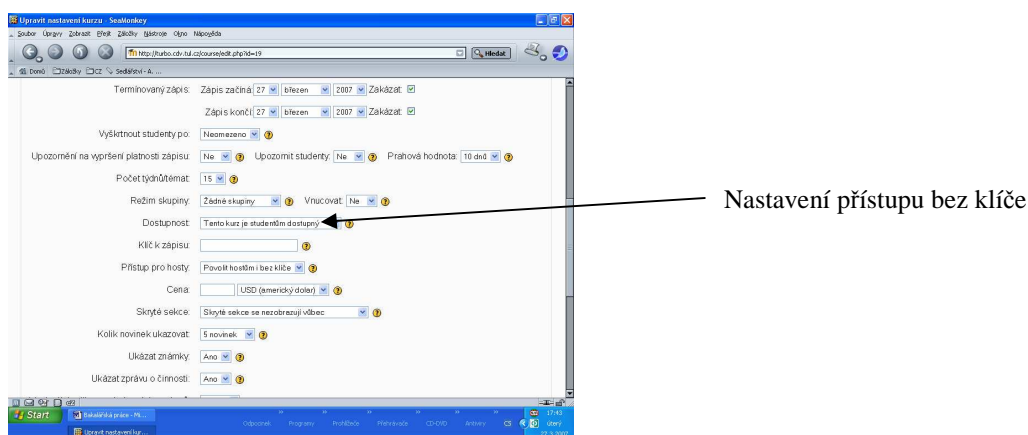
Nastavení klíče k zápisu

Obr. č. 21: Nastavení klíče k zápisu studujících.

Poslední možností přihlášení studentů, která se používá i v našem případě je, že učitel nastaví na začátku kurzu v sekci Správa kliknutím na odkaz Nastavení přístup pro hosty i bez klíče.

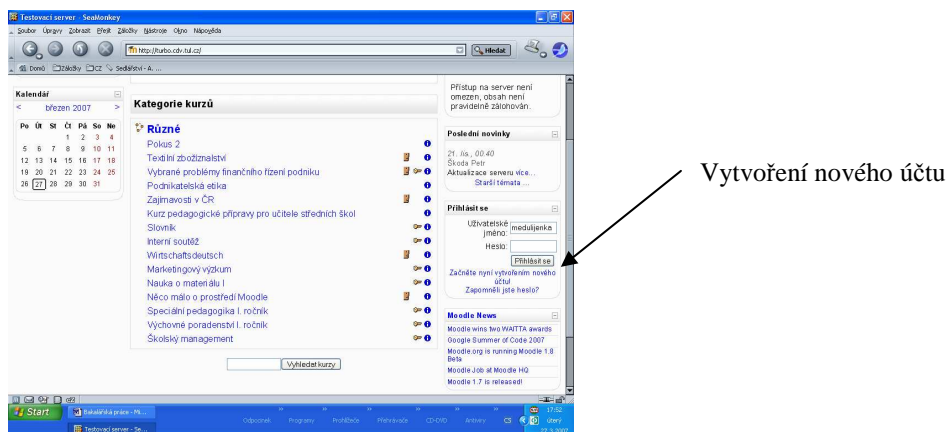
Obr. č. 22: Ukázka sekce Správa a odkazu Nastavení.

Obr. č. 23: Nastavení přístupu studujících bez klíče.

3.4.1. Jak se přihlásit?

První kontakt studujících s testovacím serverem může probíhat např. tak, že na první hodině učitel studující seznámí teoreticky s aplikací Moodle a sdělí jim internetovou adresu serveru. Kurz, který je pro ně určen, a dá jim pokyn, že po pravé straně si vytvoří nový účet, kde si nastaví uživatelské jméno a heslo. [16]

Obr. č. 24: Vytvoření nového účtu studujících.

3.5. Kurzy

3.5.1. Před vytvořením nového kurzu

Všechno, co člověk dělá, vyžaduje určitou přípravu. Než si vytvoříme nový kurz musíme mít konkrétní představu o jeho základních rysech:

- **dělení kurzu** – systém Moodle má celkem tři různé uspořádání kurzů:
  - týdenní,
  - tématické,
  - diskusní,
- **délka kurzu** – vybrat si kolik týdnů bude kurz trvat nebo kolik bude mít témat, jednotlivá témata (týdny) v kurzu lze před studenty skrýt, aby byly přístupné pouze pro učitele,
- **počítačová zdatnost studentů** – práce se systémem Moodle vyžaduje kladný vztah k technice, každý z účastníků má však jiné schopnosti, k čemuž musí učitel přihlížet, proto musí zvážit všechny „technické vymoženosti“, které chce v kurzu použít,
- **obsah kurzu** – je dobré si vždy před založením kurzu promyslet jak bude kurz uspořádán a připravit si přibližnou osnovu témat (týdnů).

3.5.2. Tvorba kurzu a základní orientace v něm

Ve výukovém prostředí Moodle vytvoří správce sítě kurz a vytvoří účet učiteli, který si jej může sám dále upravovat. Pedagog má možnosti kurz editovat a sledovat v něm všechny změny.

Server obsahuje několik základních skupin, které se mohou zařadit do tzv. „navigační části“:

- **osoby** – zde si může učitel prohlédnout seznam všech účastníků kurzu, změnit si ikonou, upravit profil, své vlastní nastavení uživatelského profilu nebo si velkou skupinu studujících rozdělit do několika menších,
- **činnosti** – tato sekce slouží k přehlednému zachycení seřazení použitých činností, např. Fóra, knihy, slovníky, aj.,
- **správa** – tato sekce nabízí řadu zajímavých funkcí, patří sem např. Zapnout režim úprav (viz. Kapitola 3.5.4.), Studenti – slouží k dodatečnému dopsání studujících do kurzu, Záloha – umožní zálohovat celý kurz i s daty studentů, aj.,

- **moje kurzy** – zde se objevují všechny kurzy, které učitel spravuje nebo je do nich zapsán jako studující,
- **poslední novinky** – zde se zobrazují témata, která byla jako poslední vložena do diskusního fóra Novinky, toto fórum se vytváří automaticky v záhlaví kurzu,
- **nadcházející události** – tato sekce slouží k zobrazování nejbližších událostí, které se mají odehrát. Toto menu je úzce spjato s kalendářem, protože každá událost zapsaná v kalendáři se může objevit v menu Nadcházející události,
- **kalendář** – zde jsou zapsány veškeré časové události v kurzu,
- **nedávná činnost** – zobrazují se zde aktivity, které se udály od naší poslední návštěvy.

3.5.3. Nastavení kurzu

Nastavení kurzu se může provádět v sekci Správa, kde se klikne na odkaz Nastavení. Na stránce Nastavení se mohou měnit různé parametry kurzu, od názvu, po známkování. Ke všemu je však k dispozici ikona nápovědy , která kdykoliv poradí.

Upravit nastavení kurzu - SeaMonkey

Soubor Úpravy Zobrazení Přejít Zložky Nástroje Ojno Nápořádá

http://turbo.cdv.tul.cz/course/edit.php?id=19

Domů Zložky CZ Sedlářství - A...

Jste přihlášení jako Křenová Jana (Odhlásit se)

Textilní zbožíznalství

TURBO » TZB » Upravit nastavení kurzu

Upravit nastavení kurzu

Celý název: Textilní zbožíznalství

Krátký název: TZB

Identifikátor (ID) kurzu:

Souhrn: Trebuchet 1 (8 pt)

Kurz se zabývá názvoslovím textilního zboží.

Cesta:

Uspořádání: Tematické uspořádání

Datum začátku kurzu: 10 říjen 2006

Typy zápisů do kurzu: Výchozí stránky (Interní zápis)

Do kurzu se lze zapisovat: ☐ Ne ☒ Ano ☐ Termínovaný zápis

Termínovaný zápis: Zápis začíná: 27 březen 2007 Zakázat ☒
Zápis končí: 27 březen 2007 Zakázat ☒

Vyškrtnout studenty po: Neomezeno

Upozornění na vypršení platnosti zápisu: Ne Upozornit studenty: Ne Prahová hodnota: 10 dnů

Počet týdnů/temat: 15

Režim skupiny: Žádné skupiny Vnucovat: Ne

Dostupnost: Tento kurz je studentům dostupný

Klíč k zápisu:

Přístup pro hosty: Povolit hostům i bez klíče

Cena: USD (americký dolar)

Skryté sekce: Skryté sekce se nezobrazují vůbec

Kolik novinek ukazovat: 5 novinek

Ukázat známky: Ano

Ukázat zprávu o činnosti: Ano

Maximální velikost nahrávaných souborů: 2MB

Jak říkáte učitel: Učitel (např. Školitel, Instruktor, Konzultant apod.)

Jak říkáte učitelům: Učitelé (např. Školitelé, Instruktory, Konzultanti apod.)

Jak říkáte studentovi: Student (např. Student, Žák, Účastník atd.)

Jak říkáte studentům: Studenti (např. Studenti, Žáci, Účastníci atd.)

Vnutit jazyk: Nevnučovat

Vnutit motiv: Nevnučovat

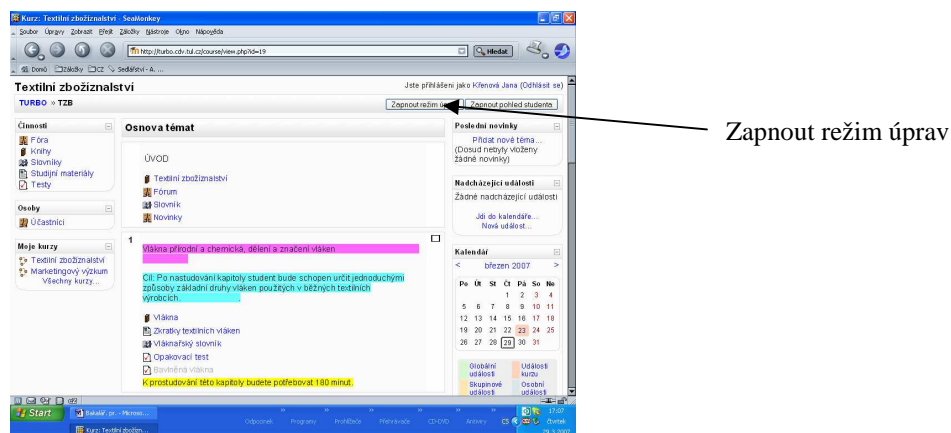
Je tento kurz metakurz?: Ne - Tento kurz již je v režimu normálních zápisů.

Uložit změny

Obr. č. 25: Úprava nastavení kurzu.

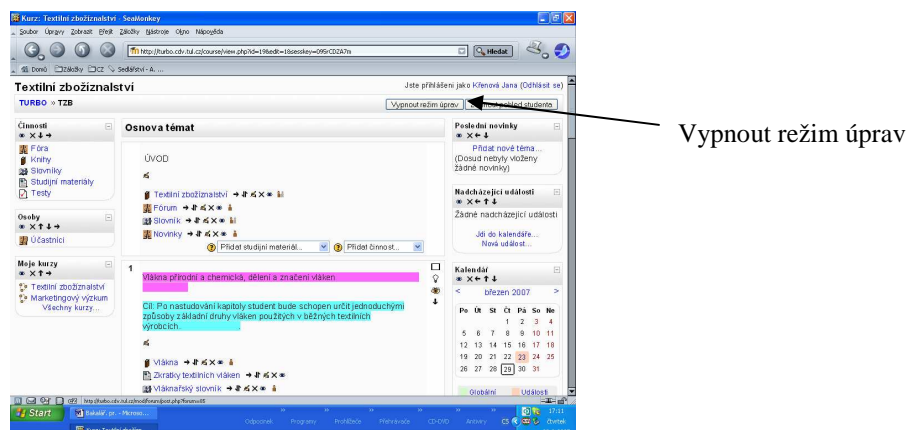
3.5.4. Režim úprav

Když se přihlásí na hlavní stránku testovacího serveru, je režim úprav vypnutý. V této situaci se nemohou v kurzu provádět žádné úpravy.

Obr. č. 26: Vypnutý režim úprav v kurzu.

Kurz edituje pouze učitel kliknutím na ikonu Zapnout režim úprav. Stránka se pak doplní o několik ikonek, které slouží k úpravě daného kurzu a daných témat (týdnů). Zároveň se však změní ikona Zapnout režim úprav na Vypnout režim úprav.

Obr. č. 27: Zapnutý režim úprav v kurzu.

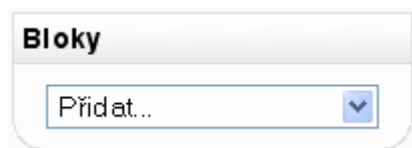
3.5.4.1. Význam ikon používaných v režimu úprav

Pro editaci kurzu v režimu úprav se používá 14 základních ikon, jejich vysvětlení je uvedeno v tab. č. 1. Tyto ikony se však mohou také spatřit u jednotlivých témat (týdnů), jejichž význam je obdobný jako u těch předcházejících. Zde můžeme nalézt i rozbalovací seznamy, které slouží pro přidávání nejrozličnějších činností ke konkrétnímu tématu (týdnu).

Tab. č. 1: Vysvětlení ikon používaných v režimu úprav.

Ikona	Význam
	Přesune danou položku o jednu úroveň vlevo. Zmenší odsazení položky.
	Přesune danou položku o jednu úroveň vpravo. Zvětší odsazení doprava.
	Po kliknutí na tuto ikonku se v kurzu zobrazí nabídky míst, kam můžeme danou položku přesunout.
	Tato ikonka umožní u každé vložené položky její editaci, aktualizaci.
	Odstraní danou položku z kurzu. Smaže ji.
	Po kliknutí na tuto ikonku bude daná položka neviditelná pro studenty kurzu. V kurzu samozřejmě položka zůstane a tvůrce kurzu ji uvidí, ale bude u ní zobrazeno zavřené oko, které nám signalizuje neviditelnost.
	Toto zavřené "očíčko" je zobrazeno u neviditelné položky kurzu a pokud na toto očíčko klikneme, tak se položka opět stane viditelnou i pro studenty a bude u ní zobrazeno otevřené oko.
	Obdobně se chová i ikonka, která je zobrazena vpravo u každého týdne/tématu. A funguje tak opět skrývání a odkrývání celého týdne pro studenty.
	Tato ikonka se opět objevuje u všech týdnů a umožňuje skrýt všechny ostatní týdny/témata kromě našeho požadovaného. Může to být výhodná funkce pro zvýšení přehlednosti. Tato schopnost je dostupná jak pro tvůrce tak i pro studenty.
	Přesune celý týden před předcházející v osnově týdnů.
	Přesune celý týden za následující v osnově týdnů.
	Žádné skupiny.
	Viditelné skupiny.
	Oddělené skupiny.

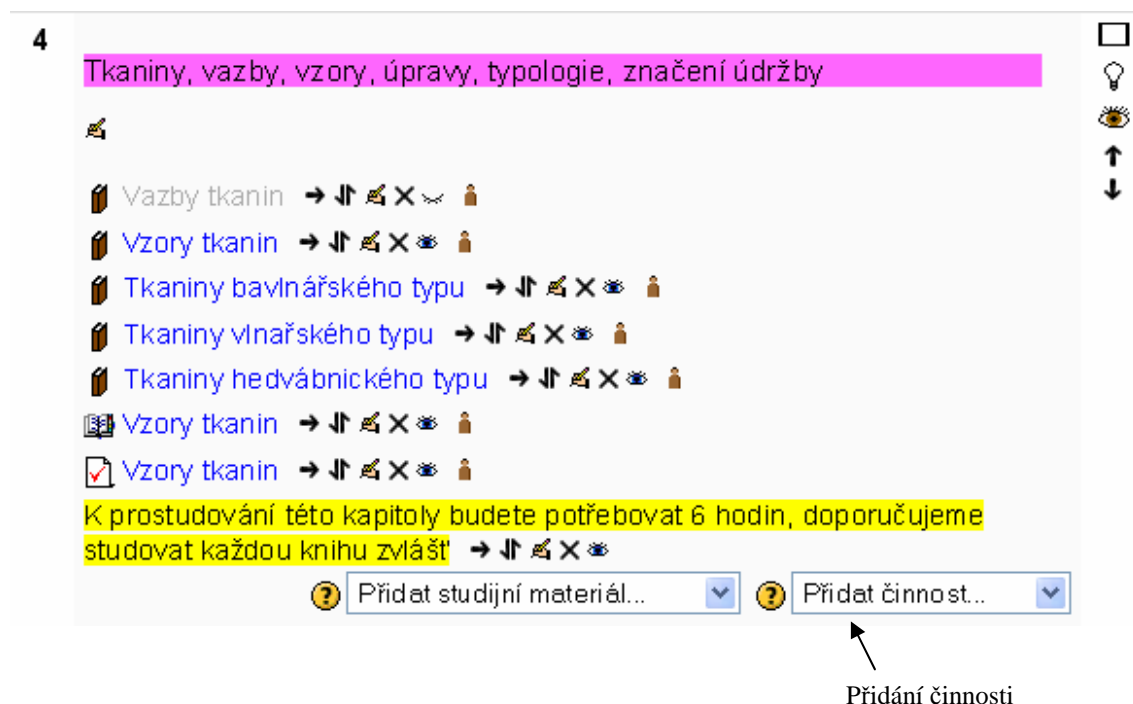
Při zapnutém režimu úprav se také zobrazí menu Bloky, které umožňuje zobrazit původně smazané menu.

Obr. č. 28: Menu Bloky.

3.5.4.2. Přidání činností

Pro přidání činnosti musí být zapnut režim úprav. Poté se přejde do tématické či týdenní sekce a zvolí se z roletové nabídky příslušná činnost.

Obr. č. 29: Roletová nabídka přidání činnosti.

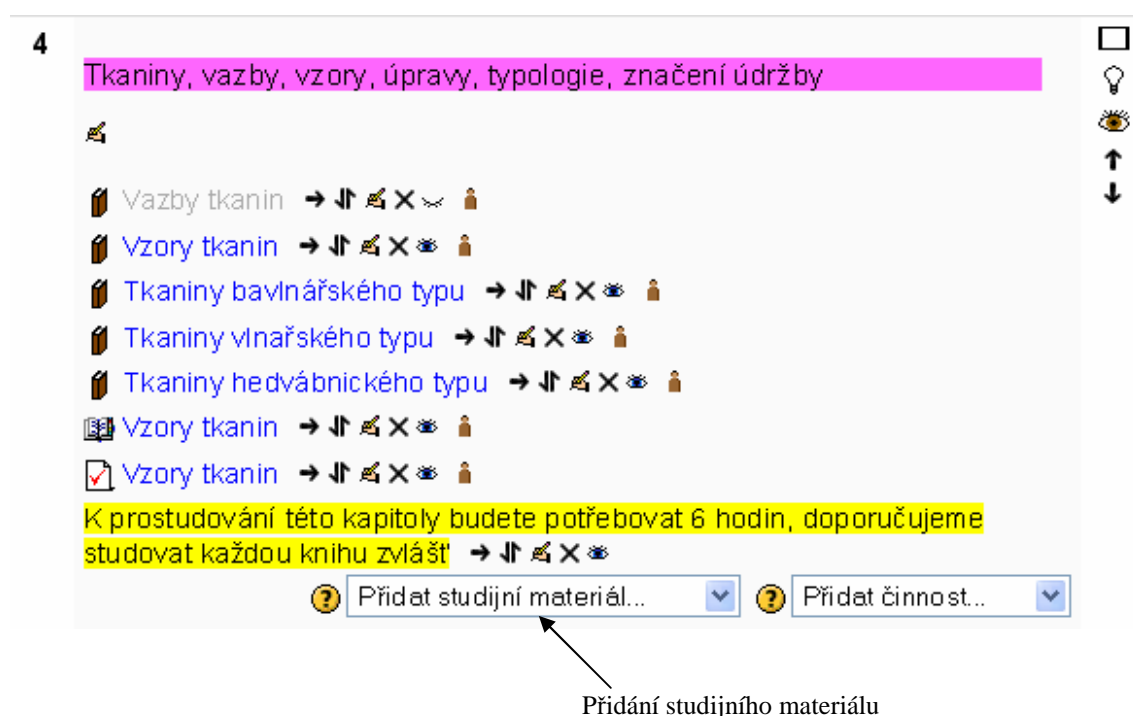
Do nabídky přidání činnosti je zařazena:

- **anketa** – zde učitel položí otázku a stanoví možné odpovědi, ze kterých si pak studující vyberou variantu a na základě hlasování může učitel rozhodnout jakým směrem se bude dál ubírat výuka,
- **chat** – umožňuje účastníkům textovou diskuzi v reálném čase prostřednictvím internetu,
- **databáze**,
- **fórum** – je určitá forma diskuze, kde je dáno určité téma a účastníci kurzu se k němu vyjadřují pomocí krátkých textů,
- **kniha** – slouží jako elektronická skripta pro studující s možností využití multimediálních prvků,
- **průzkum** – nabízí určité typy dotazníků,
- **přednáška** – skládá se z určitého počtu stránek, které jsou zakončeny otázkou a několika možnými odpověďmi,
- **SCORM/AICC**,
- **slovník** – umožňuje vytvářet seznam definic a termínů,

- **test** – jde o systém testování studujících, který umožňuje několik různých druhů testových otázek,
- **test Hot Potatoes**,
- **úkol** – představuje jednoduchou možnost zadání úkolu s termínem odevzdání a nejvyšším možným hodnocením. Studující mají možnost odevzdat úkol elektronickým souborem. Učitel pak ke každému souboru připíše své hodnocení a komentář. Asi půl hodiny poté, co byl jeho úkol ohodnocen mu systém pošle upozornění e-mailem.

3.5.4.3. Přidání studijního materiálu

Přidání studijního materiálu je stejné jako u přidání činnosti, jen se z roletové nabídky vybere příslušný studijní materiál.

Obr. č. 30: Roletová nabídka přidání studijního materiálu.

Nabídka přidání studijního materiálu se skládá z těchto možností:

- **vytvořit textovou stránku** – materiálem je jednoduchá stránka napsaná jako čistý text, pro který můžeme pomocí nastavení vybrat způsob formátování, kdy se text převede na internetové stránky,
- **vytvořit webovou stránku** – umožňuje vytvořit jednoduchou HTML stránku pomocí HTML editoru, tato stránka je pak uložena v databázi,

- **odkaz na soubor nebo web** – je-li studijní materiál vkládaný do kurzu ve formě souboru nebo se nachází na internetových stránkách, je možné na příslušný soubor nebo stránku udělat odkaz,
- **zobrazit adresář** – umožňuje účastníkům kurzu přístup k souborům, které se nahrají do datového prostoru kurzu. Zobrazuje celý adresář i s podadresáři,
- **použít balíček IMS Content,**
- **vytvořit popis** – slouží k tomu, aby učitel mohl vložit do kurzu nějaké textové doplňky.

3.5.5. Řízení kurzu

Řízení kurzu v programu Moodle mají na starosti pedagogové. Spočívá především v udržení živé diskuze v kurzech a včasném poskytování zpětné vazby. Diskuze by měla mít určitá pravidla, např.:

- a) diskuze by měla začít krátkou a výstižnou otázkou zakončenou otazníkem,
- b) při psaní by se měly používat interpunkční znaménka,
- c) psát diplomaticky a rozvážně,
- d) zkontrolovat si, zda ve starším tématu diskuze nebyl už jednou dotaz řešen a poté až založit nové téma,
- e) pedagog by měl dohlížet na udržení diskuzí na dané téma a nesprávné příspěvky odstranit nebo přesunout,
- f) používat spisovný Český jazyk,
- g) nepsat velkými písmeny, protože působí jako zvýšení hlasu,
- h) účastníci diskuze by měli používat odstavce, popřípadě jiné oddělení textu, z důvodu přehlednosti obsáhlejších příspěvků. [17]

4. Závěr

V této práci je popsána kombinovaná forma studia, která je určena především studujícím, kteří mají omezené podmínky pro prezenční formu studia. Zabývá se rolí tutora a studujících a komunikací mezi nimi. Přibližuje aktivizační výukové metody tutora a studijní materiály. Zmiňuje také velmi důležitou motivaci studujících ke studiu, zajišťování aktivity studujících, zpětnou vazbu a také roli internetu ve vzdělávání.

Druhá část přibližuje textilní zbožíznalství, především kapitoly vazby a vzory tkanin. V kapitole „vazby tkanin“ jsou uvedeny základní pojmy a je rozdělena na tři základní části. Každá z nich představuje jednu vazbu, její odvozeniny a tkaniny tkané v příslušné vazbě. Práce popisuje také komponované a speciální vazby. V kapitole „vzory tkanin“ je pojednáno o rozdělení tkanin podle použitého vzoru. Dále jsou zde popsány způsoby barevného vzorování tkanin.

Poslední část této práce je zaměřena na e-learning, na studijní opory pro e-learning, na budoucnost e-learningu, také na výukové prostředí Moodle a orientaci v kurzu tohoto programu. Dále je v této části zmíněn popis tvorby kurzu.

Výstupem této práce je elektronická forma zpracovávající kapitoly vazby a vzory tkanin, která přináší nové možnosti studia k získávání potřebných informací, nabízí nový přístup ke studijním materiálům a usnadňuje pohodlí studujícího i tutora.

[14]

E-learning přináší zpestření a zkvalitnění studia za pomoci toho, že uživatel může více aktivně ovlivňovat chod programu a ne jej jen pasivně přijímat, apod. Silnou stránkou tohoto výukového programu je zpětná vazba, měřitelnost výsledků a rychlé zavedení systému do škol pro velký i malý počet studujících. V neposlední řadě však tento systém výuky uspoří velké množství nákladů jak studujícím, např. v podobě úspor za cestování do vzdělávací instituce, tak vzdělávací instituci, protože vzdělávací proces se stane mnohem efektivnější. Jako všechno v našem okolí, tak i e-learningové vzdělávání má své stinné i světlé stránky, avšak do budoucna se jistě stane nedílnou součástí vzdělávání.

Literatura

- [1] Co je to kombinované studium. Dostupné na <http://moodle.vsb.cz/moodle/mod/resource/view.php?id=39327>>. Citováno 13.4.2007.
- [2] Aktuální problémy v distančním vzdělávání v České republice – Sborník semináře konaného ve dnech 10. a 11. září 1997. Technická univerzita v Liberci 1997. ISBN 80-7083-260-6.
- [3] Dvořáková, E.: Několik poznámek o distančním vzdělávání. Technická univerzita v Liberci 1999. ISBN 80-7083-332-7.
- [4] Hoblíková, I.: Distanční vzdělávání: teorie a praxe. Dostupné na <http://everest.natur.cuni.cz/seminar/2005/anotace.php>>. Citováno 13.4.2007.
- [5] Kolektiv autorů: Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost „Uplatnění distanční formy pro vzdělávání dospělých“ Sborník příspěvků z III. Národní konference s mezinárodní účastí. Tercie Praha, s.r.o. 2004. ISBN: 80-86302-02-4.
- [6] Tepperwein, M.: „Umění“ lehce se učit. Stanovum 1983. ISBN: 80-900784-4-3.
- [7] Brdička, B.: Role internetu ve vzdělávání. AISIS o.s. Kladno, 2003 ISBN 80-239-0106-0.
- [8] Pařilová, H.: Textilní zbožíznalství - tkaniny. Technická univerzita v Liberci 2000. ISBN 80-7083-391-2.
- [9] Teršl, S.: Abeceda textilu a odívání. NORIS Praha 1994. ISBN 80-900908-7-7.
- [10] Tkalcovství. Dostupné na http://www.arttex-stavy.cz/main_t2.html>. Citováno 13.4.2007.
- [11] Mrazíková, I.: Vazby tkanin listové – základní, odvozené a složené. Technická univerzita v Liberci 2002. ISBN 80-7083-627-X.
- [12] Co je Moodle. Dostupné na http://docs.moodle.org/cs/Co_je_Moodle>. Citováno 13.4.2007.
- [13] Výukové prostředí Moodle. Dostupné na <http://www.cdv.tul.cz/mod/resource/view.php?id=4&page=1>>. Citováno 13.4.2007.
- [14] Textilní zbožíznalství. Dostupné na <http://turbo.cdv.tul.cz/course/view.php?id=19&topic=4>> Citováno 13.4.2007.
- [15] Chrpová, E.: Technologie tkaní Dostupné na: <http://www.ft.vslib.cz/databaze/skripta/data/2006-12-18/09-34-26.pdf>> Citováno 13.4.2007.

[16] Testovací server. Dostupné na <turbo.cdv.tul.cz> Citováno 13.4.2007.

[17] Pravidla v našich diskuzích. Dostupné na

<<http://elektrika.cz/data/clanky/clanek.2005-08-20.0921427551>> Citováno 13.4.2007.

Seznam příloh

Příloha číslo 1 – Teorie textilního zbožíznalství v e-learningové podobě, zpracování kapitoly o vazbách a vzorech tkanin. [14]

Příloha číslo 2 – Koncentrace studujících při studiu.

Příloha číslo 3 – CD-ROM – bakalářská práce č. 507/2007.

Příloha číslo 1

Teorie textilního zbožíznalství v e-learningové podobě, zpracování kapitoly o vazbách a vzorech tkanin

Dostupné na <<http://turbo.cdv.tul.cz/course/view.php?id=19&topic=4>>.

Příloha číslo 2

Koncentrace studujících při studiu

V dnešní „uspěchané době“ se každý snaží stihnout co nejvíce činností za krátkou dobu. Avšak plný úspěch dosáhneme snadněji, rychleji a důkladněji, když se budeme na daný cíl soustředit. Soustředění nebo-li koncentrace ovšem znamená omezit se na podstatu, tj. rozdělit si své činnosti na důležité a méně důležité. Získáme tak k velkému cíli několik menších cílů, což prospěje naší koncentraci.

Abychom se lépe soustředili, musíme nejdříve odstranit vše, co koncentraci ztěžuje:

- **telefonní hovory** – nedůležité hovory likvidovat a důležité vyřídit jen stručně a precizně,
- **vstup nepovolané osoby do místnosti** – jen minimální výměna informací, domluvit si s danou osobou jiný termín schůzky a rozloučit se s ním,
- **rušení šumu** – pokusit se zneškodnit příčinu, např. zavřít okno, je důležité se naučit brát tento způsob rušení jako součást života, soustředit se krátce a plně se věnovat studiu, je důležité uvěřit tomu, že každý šum prohlubuje koncentraci při studiu,
- **tlak času** – určení priorit, nejprve si vyřídit to důležité a pak méně důležité, nepracovat unáhleně, ale zodpovědně a snažit si brát do budoucna jen tolik práce, kolik jsme každý schopen zvládnout a střídat ji s přestávkami,
- **rušivé myšlenky** – nezabývat se jimi a nesnažit se soustředit násilně, zapojit do úkolu všechny smysly a maximálně se koncentrovat s pravidelným koncentračním cvičením,
- **přetížení** – udělat si přestávku a utřídit myšlenky, poté se opět připravit na práci, do budoucna je důležité šetřit svojí silou i časem a pravidelně cvičit, např. jógu, aj.,
- **chtění docílit příliš mnoho najednou** – napsat si všechno a urovnat myšlenky, vypracovat časový plán, postupně ho uskutečňovat a každý bod dokončit.

Z těchto bodů tedy plyne, že abychom se mohly koncentrovat, nesmíme se nechat vyrušovat nebo rušení co nejvíce minimalizovat. [6]

Příloha číslo 3

CD-ROM – bakalářská práce č. 507/2007